

A l'Alcalde de Sabadell:
Excm. Esteve Maria Relat

Mme. Francisca Soler de Collbató
Chez Mr. Breton
Ecole de Garçons Abondant
(Eure et Loir) FRANCE

Abondant 31-5-1939

CREACIÓ

Cartes a un poeta: La quinta del biberó

Maite Soler

il·lustració: Montse Senserrich

Molt Senyor meu:

Em permeto la llibertat de dirigir-me a vostè i li demano mil vegades perdó per gosar fer-ho, tot i que em consta que vostè és una persona noble molt estimada per la seva gent, i admirada per tots els qui tenen el gust de la seva coneixença. És per aquest motiu que he pensat que vostè es podria fer el càrrec de la meva situació actual, perquè ningú millor que vostè sap la meva trista vida, tan amarga com ha sigut, el fet d' haver de criar els meus fills tota sola sense el recolzament del pare dels meus fills, el meu estimat espòs, mort després d'una llarga i dolorosa malaltia, de la que vostè, estimat Esteve, en va ser testimoni directe i de valuosa ajuda; només Deu sap com me'n vaig anar sortint tota sola. Els nanos varen anar a l' escola dels pares Escolapis, tal i com el seu pare ho hagués volgut; varen ser educats en la religió catòlica, apostòlica i romana, tal i com és de bon cristià l'obligació; varen fer la comunió, la confirmació a la parròquia de la Santíssima Trinitat i sempre varen ser bona canalla: de ben petits sabien que el seu pare s' els mirava des de el cel.

Sovint un refredat mal curat portava un catarro i els nens es posaven malalts i els havia de treure a fer un canvi d'aigües. Encara recordo que en Francisco, el petit, el més dèbil de tots dos, cada hivern es posava molt malalt; semblava que se'm moria però la gràcia de Déu feia possible que tiréssim endavant els nois i jo.

Així ha anat passant la vida, que quan un està bé no ho pensa que en poden venir de més grosses, i quan jo ja començava a descansar una mica de tant de neguit d'estar davant la família tota sola, quan veia que a hores d'ara ells començaven a recolzar-me, que eren un suport tant físic com moral, ha vingut aquesta tragèdia per fer-me més desgraciada, a mi i a tots les que la patim, que no som pas pocs.

Tot ha sigut un daltabaix per a mi, vostè ho pot imaginar. De sobte m'he trobat perduda, sense res, no sabia on dar-la, i la causa de trobar-me a França va ser perquè em vaig pensar que els meus fills, degut a les circumstàncies, els trobaria aquí en aquest país d'acollida per a molts espanyols i catalans, però arribant aquí, tampoc tinc cap notícia del meu estimat fill Francisco, el petit, que com vostè recordarà ja el vaig defensar abans de venir al món i gràcies a vostè vaig poder ser mare una altra vegada, y ara és una mare que li demana el favor de mirar si el meu fill està a la nostra estimada Espanya i si s'escau, si hi ha necessitat de defensar-lo, doncs és una criatura que mai ha fet cap mal ha ningú.

Com voleu que hagi pogut fer mal a ningú, si se'l varen endur al front amb només disset, el pobrissó, i això per a mi va ser un cop molt fort, perquè a més de jove era molt dèbil i no estava en condicions d' anar a lluitar a la guerra. Això que dic ja ho sé que és una bajanada, no hi ha ningú, penso jo modestament, preparat per anar a la guerra.

Confiant en la seva generositat i en quan vostè tingui a la seva mà i si no puc jo, de ben segur que Déu li pagarà, doncs farà un gran bé a un cor que ja ha patit prou i que espera la seva resposta.

Es despideix de vostè, la seva humil servidora.

Francisca Soler Collbató

Resposta

19 de juny de 1939 – Any de la Victòria

Distingida Senyora:

En resposta a la seva estimada carta del 31 del 5 últim, rebuda avui mateix, llegida amb tota preferència degut a la seva coneixença de ser pacient meva durant molt de temps, i parlant-me del seu fill Francisco, el qual recordo amb precisió, em sap greu haver-li de manifestar que per trobar al seu fill Francisco, hauria de saber-ne més detalls, doncs és molt difícil, per no dir impossible, fer res, sense saber a quin camp era, on va lluitar, quan va marxar, en quin batalló, a ordres de qui... si vostè tingués alguna referència de l' últim lloc en què es trobava l'última vegada que vostè va tenir notícies seves, potser podríem avançar en la recerca; d'altra manera és com buscar una agulla en un paller.

Si pot fer-me arribar aquestes dades, estimada senyora, no dubti que farem el que estigui al nostre abast per localitzar el seu fill.

Atentamente la saluda brazo en alto.
El alcalde de Sabadell, Esteban María Relat